

Inspektionsrapport
från Skolverket
54-2007:1084

Utbildningsinspektion i den fristående grund- skolan Vistaholms skola i Ulricehamn

Beslut
Skolrapport

Skolverket

Föräldrakooperativet Vistaholm,
ekonomisk förening
Vistaholm
523 37 Ulricehamn

2007-10-29
1 (2)
Dnr 54-2007:01084

Genomförd utbildningsinspektion i Vistaholms fristående skola i Ulricehamn

Skolverket har genomfört inspektion i Vistaholms fristående skola i Ulricehamns kommun. Besök gjordes i skolan den 26 april 2007.

Vid utbildningsinspektion tar Skolverket ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen samt om huvudmannen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Inspektionen av fristående skolor skall förutom att granska utbildningens kvalitet klargöra om huvudmannens verksamhet uppfyller kraven för att även fortsättningsvis vara godkänd som fristående skola och vara berättigad till bidrag från barnens och elevernas hemkommuner.

Utbildningsinspektionen behandlar tre områden, kunskaper, normer och värden samt ledning och kvalitetsarbete. Inspektionen syftar dock inte till att skapa en heltäckande bild av all skolverksamhet vid den aktuella tidpunkten utan prioriterar särskilt starka sidor eller påtagliga svagheter i verksamheterna. Övergripande information och exempel på kriterier för bedömningen av respektive granskningsområde finns publicerade på Skolverkets webbplats (www.skolverket.se).

Av bilagd rapport framgår hur inspektionen genomförts samt de bedömningar som gjorts av inspektörerna.

Detta beslut redovisar dels områden där det finns sådana brister i verksamheten att dessa snarast måste åtgärdas, dels områden som behöver förbättras i ett fortsatt kvalitetsarbete.

Senast inom tre månader från beslutsdagen, dvs. den 29 januari 2008 skall Föräldrakooperativet Vistaholm, ekonomisk förening redovisa till Skolverket vilka åtgärder som vidtagits mot de brister som påtalats i verksamheten.

Skolverket avser även att vid kommande inspektionstillfälle följa upp effekterna av inspektionen.

Skolverkets beslut med anledning av inspektionen

Skolverket bedömer att eleverna i Vistaholms skola har goda möjligheter att nå målen i läroplanen och de nationella kursplanerna. Vid intervjuer framhåller eleverna att de trivs och att de lär sig mycket och på ett bra sätt, vilket enligt eleverna beror på att lärarna förklarar bra. Skolverket upplever att det råder en god stämning mellan eleverna och mellan elever och lärare i skolan. Skolverket bedömer vidare

att det förebyggande värdegrundsarbetet är gott. Vistaholms skolas inriktning musik, rörelse och drama innebär att eleverna har musik inplanerad varje dag. Vid inspektionen ser inspektörerna exempel på hur musik, rörelse och drama ingår i undervisningen på ett naturligt sätt i samtliga grupper. Föräldrarna berättar att de vid utvecklingssamtalen får god information om elevens kunskapsutveckling i samtliga ämnen samt om den sociala utvecklingen. Vid utvecklingssamtalen skrivs den individuella utvecklingsplanen. Samtliga lärare har utbildning för de ämnen de undervisar i. Enligt inspektörernas bedömning har eleverna vid skolan tillgång till böcker, skrivmateriel och andra hjälpmedel som behövs för en tidsenlig undervisning och för att nå målen med utbildningen. Skolgården är omväxlande och erbjuder en rad olika möjligheter till såväl undervisning som rastaktiviteter.

Följande områden inom Vistaholms skolas verksamhet visar sådana brister att de snarast måste åtgärdas.

- Likabehandlingsplanen uppfyller inte de krav som ställs på en sådan plan (6 § lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever).
- Skolans kvalitetsredovisning uppfyller inte förordningens krav (3 och 4-5 §§ förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m.).

Skolverket bedömer att följande områden är i behov av förbättringsinsatser.

- Skolans kvalitetsarbete bör utvecklas så att kvalitetsredovisningen blir ett reellt verktyg i skolans förbättringsarbete.

På Skolverkets vägnar

Marie-Hélène Ahnborg
Avdelningschef

Eva Wallentin
Undervisningsråd

I ärendets slutliga handläggning har också enhetschefen Hans Larson samt undervisningsråden Hans Enckell och Claes-Göran Aggebo deltagit.

Bilaga
Rapport

Kopia till
Ulricehamn kommun
Övriga enligt fastställd sändlista.

Utbildningsinspektion i Vistaholms skola, fristående grundskola årskurserna 1–3

Inledning

Skolverket har granskat verksamheten i och besökt Vistaholms skola den 26 april 2007. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen.

Inspektionen riktas mot rektors och personalens ansvarstagande för skolans målinriktning och myndighetsutövning samt hur skolans uppföljningssystem fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen. I granskningen behandlas även skolans arbete med att främja elevernas lärande, kunskapsuppdraget, och att överföra grundläggande värden, demokratiuppdraget. Bedömningarna av kvaliteten och om verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, och övriga författningar som gäller för den fristående skolan.

Information om inspektionen finns i separata material och på Skolverkets webbsida (www.skolverket.se/Inspektion).

Huvudmannen har ansvar för att de brister som inspektörerna lyfter fram i helhetsbedömningen åtgärdas. Åtgärderna skall redovisas till Skolverket vilket framgår av Skolverkets beslut. Skolverket följer också upp effekterna av inspektionen vid nästkommande inspektion.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument från Vistaholms skola, dels den information som samlats in under besöket. Även annan information om skolan som finns i Skolverkets nationella uppföljningssystem eller finns publicerat på annat sätt har använts.

I Vistaholms skola intervjuades elever, skolans lärare och förskollärare, rektorn, skolans styrelse samt föräldrar. Inspektörerna besökte även lektioner i samtliga klasser. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns i Vistaholms skola utgör underlag för bedömningen.

Beskrivning av skolan

Skolan/verksamheten	Antal barn/elever
Skolbarnsomsorg	30
Förskoleklass	10
Grundskola	22

Vistaholms skola är belägen i naturskön miljö i utkanten av Ulricehamns centrum. Skolbyggnaden är en gammal herrgårdsbyggnad. Skolans elever kommer huvudsakligen från centralorten eller närliggande bostadsområde som till största delen är villabebyggelse. Vistaholms skola är en fristående grundskola. Skolan godkändes den 11 december 1995 som en fristående skola för fullföljande av vanlig skolplikt för elever i årskurserna 1–3. Skolan startade sin verksamhet läsåret 1996/97. Undervisningen följer läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, Lpo 94, och de nationella kursplanerna. Skolan har en allmän inriktning med profilen musik, drama och rörelse.

Huvudman för skolan är den ekonomiska föreningen Föräldrakooperativet Vistaholm med organisationsnummer 716447-7551. Föreningens ändamål är att ”främja medlemmarnas ekonomiska intressen genom att driva ett föräldrakooperativt daghem, skola och fritidshem för medlemmarnas barn”. Huvudmannen bedriver även förskola, och fritidshem i anslutning till skolan. Dessa verksamheter startade 1990. Denna inspektion omfattar endast förskoleklass och årskurserna 1–3. Skolverket har den 29 oktober 1997 genomfört tillsyn. Enligt skolverkets bedömning uppfyllde Vistaholms skola då de villkor för godkännande som anges i 9 kap 2 i skollagen.

Helhetsbedömning

I Vistaholms skola har eleverna goda möjligheter att nå målen i läroplanen och de nationella kursplanerna. Inspektörerna bedömer att utbildningen ger eleverna kunskaper i vid mening, såväl fakta och förståelse som färdigheter och förmåga att exempelvis utvärdera sitt eget lärande. Vidare bedömer inspektörerna att eleverna utvecklar förståelse och respekt för varandras olikheter.

I Vistaholms skola möts inspektörerna av glada och öppna elever. De berättar gärna om sin skola och flera elever berömmar spontant sin skola och sina lärare. Vid intervjuer framhåller eleverna att de trivs och att de lär sig mycket och på ett bra sätt, vilket enligt eleverna beror på att lärarna förklarar bra. Inspektörerna upplever att det råder en god stämning mellan eleverna och mellan elever och lärare i skolan. Inspektörerna bedömer det förebyggande värdegrundsarbetet som gott men skolans likabehandlingsplan uppfyller inte förordningens krav.

Föräldrar, lärare samt elever framhåller det positiva med att skolan är liten och att alla känner alla. Föräldrarna har daglig kontakt med lärarna då de hämtar och lämnar på fritidshemmet. Föräldrarna framhåller också den fina utemiljön.

Vistaholms skolas inriktning musik, rörelse och drama innebär att eleverna har musik inplanerad varje dag. Eleverna får prova på att spela blockflöjt och de har rörelse varje dag till exempel genom rörelsesånger samt utevistelse. Drama ingår på ett naturligt sätt i undervisningen. Vid inspektionsbesöket ser inspektörerna exempel på hur musik, rörelse och drama ingår i undervisningen i samtliga grupper. Exempelvis får eleverna i förskoleklassen dramatisera en räknasaga.

De natur- och samhällsorienterade ämnena planeras in i olika teman, ett tema per termin. Andra ämnen såsom svenska, engelska, matematik samt skolans profil vävs också in i temat. Vid inspektionsbesöket är det temat rymden som pågår. Eleverna berättar engagerat om temat och inspektörerna ser många exempel på kreativt skapande och skrivande inom temat. Lärarna berättar att temat startar med en upplevelse. Denna gång kom astronauten ”Christer Fuglesang” på besök och därefter planeras temat utifrån vad eleverna vill lära mera om.

Eleverna planerar sin vecka i sina planeringsmappar. De får välja vad de skall arbeta med och när utifrån givna ramar. Dessa planeringar innehåller huvudsakligen ämnena svenska och matematik. I planeringsmapparna utvärderar eleverna veckan utifrån givet underlag. Exempelvis: Den här veckan har jag lärt mig.... Det har varit roligt att.... Lärare och föräldrar kommenterar därefter utvärderingen.

Elevernas kunskapsutveckling följs fortlöpande upp genom portfolio, individuell utvecklingsplan, diagnoser, tester m.m. I skolan finns lokala bearbetningar av de nationella kursplanerna i samtliga ämnen. I svenska och matematik har de gjorts i form av träd. Bearbetningarna används som underlag för uppföljningen av elevernas kunskapsutveckling.

Inför utvecklingssamtalen får elever och föräldrar underlag hem där eleverna bedömer hur de trivs i skolan samt hur de tycker det går i de olika ämnena. Föräldrarna berättar att de vid utvecklingssamtalen får god information om elevens kunskapsutveckling i samtliga ämnen samt om den sociala utvecklingen. Vid utvecklingssamtalen skrivs den individuella utvecklingsplanen.

Föräldrarna uppger att de är nöjda med övergången till Bogesunds skola i årskurs 4. Enligt lärare och rektor sker uppföljning för hur det går för Vistaholms skolas elever när de byter skola.

Verksamheten utvärderas kontinuerligt i arbetslagen och inför kvalitetsredovisningen genomförs enkäter där elever och föräldrar utvärderar verksamheten. Sammanställning av resultaten från enkäterna redovisas i skolans kompetensutvecklingsplan som finns i slutet av kvalitetsredovisningen. Kvalitetsredovisningen redovisar måluppfyllelsen i svenska och matematik, i övriga ämnen beskrivs huvudsakligen hur de har arbetat. Målsättningar, exempelvis från skolans arbetsplan, måluppfyllelse och analys av resultat saknas till stor del. För att bibehålla en god kvalitet och ytterligare göra förbättringar är det viktigt att på ett mer systematiskt sätt utvärdera och analysera verksamheten. Enligt rektorn och lärarna har de ännu inte hittat bra former för kvalitetsarbetet i skolan. Inspektörerna bedömer att skolans kvalitetsarbete bör utvecklas så att kvalitetsredovisningen blir ett reellt verktyg i skolans förbättringsarbete. Kvalitetsredovisningen uppfyller enligt inspektörernas bedömning inte de krav som enligt förordningen ställs på en kvalitetsredovisning.

Rektorn är väl förtrogen med verksamheten. Hennes tjänst innebär att hon till cirka hälften av arbetstiden arbetar i verksamheten. Rektorn har gått den statliga rektorsutbildningen. Enligt personalen och rektorn driver de tillsammans den pedagogiska utvecklingen. Samtliga lärare har utbildning för de ämnen de undervisar i.

Enligt inspektörernas bedömning har eleverna vid skolan tillgång till böcker, skrivmateriel och andra hjälpmedel som behövs för en tidsenlig undervisning och för att nå målen med utbildningen. Skolgården är omväxlande och erbjuder en rad olika möjligheter till såväl undervisning som rastaktiviteter.

Skolans styrelse berättar att de haft problem med ekonomin, men att de numera har ett bättre uppföljningssystem och börjar få ordning på ekonomin. Förra året gav ett litet överskott och de börjar nu betala av på underskottet. Rektorn och styrelsen anser att det viktigaste för att skapa en god ekonomi är att ha ett stabilt elevunderlag. Enligt prognosen kommer elevunderlaget att stabiliseras och ligga på cirka 40 elever totalt i förskoleklass och årskurserna 1-3 de närmaste fyra läsåren.

Intagning av elever till skolverksamheten sker efter ansökan till styrelsen. Enligt rektorn har alla elever som ansökt om plats hittills tagits emot. Till förskoleklassen kommer i huvudsak barn från förskolan och till årskurs 1 kommer i huvudsak elever från förskoleklassen. Barn som gått i den egna förskolan, vilken har ett verk-

samhetsmässigt samband med skolan i form av gemensamma aktiviteter och delvis gemensam personal, har förtur till förskoleklassen. Övriga barn tas emot i den ordning de anmält sig, anmälningsdatum gäller. Intagning till plats i förskolan följer kommunens regler för förskola och skolbarnsomsorg.

Styrelsen är nöjd med samarbetet med rektorn och många föräldrar är medlemmar i föräldrakooperativet.

Inspektörerna bedömer att nedan angivna brister snarast måste åtgärdas.

- Likabehandlingsplanen uppfyller inte de krav som ställs på en sådan plan (6 § lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever).
- Skolans kvalitetsredovisning uppfyller inte förordningens krav (3 och 4-5 §§ förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m.).

Det finns enligt inspektörernas bedömning behov av förbättringsinsatser inom följande områden:

- Skolans kvalitetsarbete bör utvecklas så att kvalitetsredovisningen blir ett reellt verktyg i skolans förbättringsarbete.

Bedömningar

Kunskaper

Inom detta granskningsområde behandlas skolans arbete för att varje elev skall nå de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Inspektörerna granskar om utbildningen ger kunskaper i vid mening, såväl fakta och förståelse som färdigheter och förmåga att exempelvis utvärdera sitt eget lärande och att arbeta självständigt. Vidare granskas vilka förutsättningar skolan ger för att eleverna skall nå målen.

1.1 Kunskapsresultat

Inspektionen bedömer här Differenser mellan klasser Könsrelaterade skillnader	Bedömning De statliga kraven inom området uppfylls i väsentliga delar.
--	--

1.2 Genomförande av utbildningen

Inspektionen bedömer här Utgångspunkt i uppdraget Utrymme för olika kunskapsformer Elevernas ansvar och inflytande Samverkan	Bedömning De statliga kraven inom området uppfylls i väsentliga delar.
---	--

1.3 Anpassning av verksamheten och särskilt stöd

Inspektionen bedömer här Individanpassning av lärandet Särskilt stöd och åtgärdsprogram	Bedömning De statliga kraven inom området uppfylls i väsentliga delar.
--	--

1.4 Kunskapsuppföljning och kommunikation av resultat

Inspektionen bedömer här Uppföljning av elevers kunskaper Kommunikation av resultat	Bedömning De statliga kraven inom området uppfylls i väsentliga delar.
--	--

Normer och värden

Inom detta granskningsområde behandlas skolans arbete för att främja vårt samhälles demokratiska värderingar och för att hos eleverna utveckla normer och värden i enlighet med styrdokumenten för vårt skolväsende.

Enligt skollagen skall utbildningen för barn och ungdom främja deras utveckling till ansvarskanande människor och samhällsmedlemmar. I läroplanen framhålls att barnen och eleverna skall utveckla förståelse och respekt för alla människors lika värde. Skolan skall sträva efter att vara en levande social gemenskap som ger trygghet. Eleverna skall också utveckla sin förmåga att göra och uttrycka medvetna etiska ställningstaganden och eleverna skall kunna ta ett allt större ansvar för det egna arbetet och för miljön.

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

Inspektionen bedömer här Studiemiljö och arbetsro Värdegrundsarbetet Ordningsregler Likabehandlingsplan	Bedömning De statliga kraven inom området uppfylls i väsentliga delar utom när det gäller: <i>Likabehandlingsplanen</i> Huvudmannen för verksamheten eller den huvudmannen bestämmer, skall se till att det finns en plan för varje verksamhet (6 § Lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever (2006:67). I planen skall åtgärder redovisas och den skall följas upp varje år. Se vidare Skolverkets allmänna råd (SKOLFS:2007:7). För att likabehandlingsplanerna skall vara aktuell i det vardagliga arbetet skall den ange vilka åtgärder som planeras under kommande året utifrån skolans behov och utifrån de olika diskrimineringsgrunderna. Enligt bestämmelserna skall det för varje verksamhet upprättas en likabehandlingsplan. Vistaholms skolas likabehandlingsplan uppvisar vissa brister. Exempelvis saknas vilka åtgärder som planeras under kommande året utifrån skolans behov och utifrån de olika diskrimineringsgrunderna samt en tydlig ansvarsfördelning. Vidare bör likabehandlingsplanen vara daterad. Inspektörerna bedömer att likabehandlingsplanen inte uppfyller de krav som ställs enligt författningarna.
---	--

Ledning och kvalitetsarbete

Inom detta granskningsområde behandlas verksamhetens ledning och personal och om skolan följer de nationella bestämmelserna som omfattar dessa grupper. Inspektionen granskar dessutom rektors och personalens ansvarstagande för skolans målinriktning och myndighetsutövning samt hur skolans kvalitetsarbete fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen.

3.1 Personalens utbildning och kompetensutveckling

Inspektionen bedömer här Personalens utbildning Personalens insikter i de föreskrifter som styr utbildningen Personalens kompetensutveckling	Bedömning De statliga kraven inom området uppfylls i väsentliga delar.
--	--

3.2 Rektors ansvar

Inspektionen bedömer här Rektors förtrogenhet Rektors ansvar för verksamhetens utveckling mot de nationella målen Rektors beslutsfattande	Bedömning De statliga kraven inom området uppfylls i väsentliga delar.
---	--

3.3 Tillgång till utbildning

Inspektionen bedömer här Skolplikt och tillgång till utbildningsplats Undervisningstid Lokaler och läromedel Avgiftsfri utbildning	Bedömning De statliga kraven inom området uppfylls i väsentliga delar.
---	--

3.4 Kvalitetsarbete

Inspektionen bedömer här Systematiskt kvalitetsarbete Kvalitetsredovisning	Bedömning De statliga kraven inom området uppfylls i väsentliga delar utom när det gäller: Systematiskt kvalitetsarbete Enligt läroplanen måste skolan utvecklas så att den svarar mot uppställda mål. Detta kräver att undervisningsmålen ständigt prövas, resultaten följs upp och utvärderas och att nya metoder prövas och utvecklas. Enligt rektorn och lärarna har de i skolan ännu inte hittat bra former för kvalitetsarbetet. Uppföljning av elevernas kunskapsutveckling och sociala utveckling sker på individnivå, däremot har skolan ännu inte funnit former för en mer systematisk uppföljning och analys av skolans resultat i förhållande till de nationella målen. Kvalitetsredovisningen redovisar måluppfyllelsen i svenska och matematik, i övriga ämnen beskrivs huvudsakligen hur de har arbetat. Inspektörerna bedömer att skolans kvalitetsarbete bör utvecklas så att kvalitetsredovisningen blir ett reellt verktyg i skolans förbättringsarbete. Kvalitetsredovisning Enligt förordningen om kvalitetsredovisning skall arbetet med kvalitetsredovisning främja skolornas kvalitetsarbete och bidra till att förverkliga utbildningens mål. Kvalitetsredovisningen skall innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats. Målsättningar, måluppfyllelse och analys av resultat saknas till stor del i Vistaholms skolas kvalitetsredovisning. Kvalitetsredovisningen saknar en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats. Inspektörerna bedömer att Vistaholms skolas kvalitetsredovisning inte uppfyller kraven i förordningen.
--	--

Datum
2007-10-29

Ort
Göteborg

Eva Wallentin

Hans Enckell